

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za tujemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Rimska ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/L. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Dr. Vladimir Ravnihar — župan ljubljanski

Ljubljana, 26. februarja. Ljubljana je dobila včeraj novega župana v osebi bivšega senatorja g. dr. Vladimira Ravnihara. Novi ljubljanski župan g. dr. Vladimir Ravnihar je pristen ljubljčanin in se je rodil v Ljubljani dne 6. marca 1871. Osnovno šolo, kakor tudi gimnazijo, je obiskoval v Ljubljani, pravo je študiral v Gradcu in na Dunaju, kjer je 1895. položil pravniške izpite in bil promoviran. Po študiju je služboval nekaj časa pri sodišču v Ljubljani ter v Novem mestu; po dveh letih sodne prakse pa je prestopil k advokaturi in postal odvetniški koncipient v Celju. Pozneje je otvoril v Ljubljani lastno pisarno, ki jo vodi še sedaj.

Sedanji ljubljanski župan se je pričel že zgodaj udeleževati v javnem življenju. V Ljubljani je organiziral abiturijentski kongres, kot visokošolec pa je bil odličen član dunajske »Slovenije«. V Ljubljani je bil ustanovitelj in predsednik akademskega ferialnega društva »Save«. Povsod kjer je bil, se je marljivo udeleževal društvenega in kulturnega življenja, kar je bilo v tistih časih, zlasti v takratnem Celju, zelo potrebno in koristno. Zgodaj se je pričel dr. Vladimir Ravnihar udeleževati tudi v Sokolstvu.

Kot samostojen odvetnik v Ljubljani je šel kmalu v politično borbo. Pričel se je naprednemu taboru. Leta 1911. je bil izvoljen kot ljubljanski poslanec v dunajski parlament, kjer je bil edini napredni zastopnik iz bivše Kranjske. Pred vojno je bil izvoljen tudi v kranjski deželni zbor. Nepolitično udeleževanje je koncentriral zlasti na Glasbeno Matico in Sokola. Po vojni ga je Glasbena Matica izvolila za predsednika in je predsednik te odlične institucije še sedaj. Že leta 1905. je bil izvoljen za starostno Slovenske sokolske zveze, leta 1920. za podstarostno Jugoslovenskega sokolskega saveza, po

smrti nepozabnega dr. Oražna pa za starostu.

Leta 1918. je bil član Narodne vlade za Slovenijo in vodil je našo justično upravo. Po osvoboditvi je ostal ves čas politično aktiven ter je bil eden najodličnejših predstavnikov radikalne stranke v Sloveniji. Po šestotrajnem manifestu velikega kralja se je takoj in brez oklevanja pridružil nacionalni fronti in bil leta 1932. izvoljen za senatorja. Član senata je ostal tri leta, ko ga je izločil žreb. Dr. Vladimir Ravnihar se je stalno udeleževal tudi v komunalni politiki in je bil skoro ves čas od pretrata sem član ljubljanskega občinskega sveta. Zdaj ko stopa na čelo komunalne politike, se bo tem lažje uspešno lotil težkih in odgovornih nalog, ki so stavljene ljubljanskemu županu.

Odpor proti Simonovemu potovanju v Moskvo

Odločitev, ali odpotuje Simon iz Berlina v Moskvo, bo padla v sredo na seji vlade

London, 26. februarja. Č. Na včerajšnji seji angleške vlade so razpravljali o vprašanju, ali je oportuno, da zunanji minister Simon nadaljuje svoje potovanje iz Berlina v Moskvo in se od tam preko Varšave in Prage vrne v London. V konservativnih krogih se namreč že nekaj dni širijo glasovi, da bi Simon nikakor ne smel v Moskvo. Tudi »Daily Express« je mnenja, da bi Simonov pot v glavem mestu Rusije bolj škodil nego koristil britanskim interesom. Vendar pa napoveduje, da bo moskovski komisariat za zunanje zadeve še ta teden izrecno zahteval, da Simon posesti tudi Moskvo. Sploh je vprašanje Simonovega potovanja v Moskvo v zadnjem ča-

su stalno na dnevnem redu političnih razgovorov in ga sprejeto tudi za notranje-političnega vidika. V kratkem bodo namreč v Angliji volitve in Simon bi po zahtevanju konservativcev na svoje volilce nikakor ne napravil dobrega vtisa, če bi paktiral z boljševiki. Odločitev pa bo o tem vprašanju padla šele v sredo, ko se znova sestane angleški ministrski svet.

Priprave za Simonovo potovanje v Berlin so že končane. Angleški zunanji minister bo potoval z letalom, ker bi rad čim prej zaključil svoje posle v tujini zaradi bližnjega zasedanja angleškega parlamenta, ki bo zelo važno.

Italija popušča

Dosežen je načelni sporazum o nevtralnici, ki pa bo dostopna za nomadska plemena — Abesinija odklanja vsako odškodnino

Addis Abeba, 26. februarja. d. Poročevalec agencije United Press je dobil nekaj novih informacij o dolgotrajnih pogajanjih med abesinskim zunanji ministrom in italijanskim poslanikom. Pogajanja so bila po več dneh, ko je vse kazalo, da se bodo popolnoma razbila, obnovljena in so se premaknila z mrtve točke. Pred vsem velja to za vprašanje nevtralnega pasu med Somalijo in Abesinijo. Nevtralni pas naj bi šel 6 km široko vzdolž vse somaljsko-abesinske meje. O tem je sporazum že dosežen in bosta še te dni odpotovali italijanska in abesinska delegacija v obmejno ozemlje. Italija je sprejela abesinsko zahtevo, da bodo nomadska plemena smela prečkati nevtralno ozemlje. Abesinska vlada je baje že naročila vrhovnemu poveljniku abesinskih čet, ki so koncentrirane v Gerogubiju, naj naveže stike z italijanskim poveljnikom v Vardairu v svrhu izvedbe tega sporazuma.

London, 26. februarja. AA. »Daily Express« poroča iz Addis Abebe, da je italijanski poslanik včeraj v načelu sprejel predlog, da bodo smela nomadska plemena prihajati v nevtralno cono. Abesinska vlada je odstopila od svojega prvotnega pred-

loga, naj bi pri tehničnih pogajanjih sodelovali tudi belgijski oficirji. Mislijo, da italijanska vlada še ni odgovorila na predlog o arbitražni rešitvi sedanje abesinsko-italijanskega spora. Vse kaže, da bo abesinski cesar prošil Društvo narodov, naj prevzame končno pomiritev med Abesinijo in Italijo.

Bruselj, 26. februarja. AA. Belgijski oficirji ne bodo sodelovali pri delu mešane komisije za razmejitve sporne meje med Abesinijo in Italijo. Belgijska vlada je to odredila zaradi Italije, ki je odklonila nevtralne posrednike za ureditev svojega spora z Abesinijo.

87 ur v vodi

Pariz, 26. februarja. AA. Iz Buenos Airesa poročajo: Argentinski sportnik Pedro Candiotti je hotel preplaviti ustje La Platte iz Santa Fe v Buenos Aires. Potkus se mu je ponorečil, vendar je ostal v vodi 87 ur in 19 min. S tem je potkol svoj lastni vztrajnostni rekord 71 ur, ki ga je dosegel leta 1933.

Gospodarski svet Male antante

Praga, 26. februarja. AA. ČTK poroča: Gospodarski svet Male antante nadaljuje svoje delo. Danes bodo končana vprašanja v zvezi z Dunavom. Ostalo delo glede gospodarskega sodelovanja in programa za leto 1935 bo dovršeno 26. ali 27. t. m. S tem bo sedanje zasedanje zaključeno.

Uspešno delo jugoslovnsko-bolgarske komisije

Sofija, 26. februarja. AA. Bolgarska brzojavna agencija poroča: Mešana bolgarsko-jugoslovenska komisija se je na današnjem sestanku bavila z vprašanjem rešitve na že določenih obmejnih prehodnih točkah. Sprejeli so podroben zapisnik, v katerem so določeni trgi in točke na obeh straneh meje in vse olajšave pri prehodu čez nove prehodne točke. Obe delegaciji sta se sporazumeli, da se takoj odpre prehodne točke, kjer se že današnji dan lahko uvedeta obmejna policijska in carinska služba, glede drugih prehodnih točk bosta pa obe stranki izdali brez odloga ukrepe, da bodo primerne za odprtje promet.

Na prihodnjem in naslednjem sestanku, napovedanem za jutri 26. februarja, bo komisija sprejela sklepni protokol.

Potres na Kreti

Atene, 26. februarja. AA. Po najnovejših poročilih s Kreta je potres zahteval 10 človeških žrtve. Hudo poškodovanih oseb je 50.

„Evropa“ v nevarnosti

London, 26. februarja. AA. Nemški parnik »Europac« (2190 ton) je na poti iz Tunisa v Rotterdam na višini severozapadne od Španije zahteval majno pomoč. (Europa je eden največjih nemških parnikov.)

Ciklon v Franciji

Rocheford, 26. februarja. AA. Vihar je dosegel moč pravega ciklona. Mnogo hiš je porušeni ali pa močno poškodovanih. Parki so popolnoma uničeni, drevesa zlomljena, poškodovano je tudi pokopališče. Več letal je poškodovanih, ker je vihar porušil letalsko lopo. Ves promet je prekinjen.

Razbojništvo v Španiji

Madrid, 26. februarja. AA. Iz Sarona pri Santandru poročajo, da je tamkaj napadla skupina orožarjenih razbojnikov podružnico santandrske banke in jo izropala. Razbojniki so odnesli 60.000 peset. Varnostni organi jih niso mogli pravočasno preganiti, ker so razbojniki prekinili telefonske in brzojavne zveze.

Manifestacije perzijskemu šahu

Teheran, 26. februarja. AA. Danes so svečano proslavili 14-letnico začetka gibanja, ki je spravilo na prestol sedanjega šaha. Pri tej priložnosti je imel šah revijo čet prestolinske garnizije. V njegovem spremstvu so bili člani vlade, diplomatski zbor in mnogo drugih uglednih osebnosti. Okoli 4000 študentov je šahu pritejalo viharne manifestacije.

Zaroka nizozemske prestolonaslednice

London, 26. februarja. w. V dvornih krogih se zatrjuje, da se bosta v kratkem zaročila holandska prestolonaslednica Julijana in švedski princ Bertil, sin švedskega prestolonaslednika.

Krvavi režim v Rusiji

Moskva, 26. februarja. AA. Iz Krca na Krimu poročajo, da je tamokajne sodišče obsodilo na smrt trojico kmetov zaradi umora nekega komunističnega prvaka, ki je igral pri likvidaciji kmečkih posestev na Krimu vidno vlogo.

Sorzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize (z všteto premijo 28.5 odstot.). Amsterdam 2965.72 — 2980.32, Berlin 1756.08 — 1769.95, Bruselj 1024.56 — 1029.63, Curih 1421.01 — 1428.08, London 212.07 — 214.13, Newyork 4334.06 — 4370.37, Pariz 289.52 — 290.96, Praga 183.13 — 184.24, Trst 370.82 — 373.90. Avstrijski šiling v privatnem kiliringu 8.20 — 8.30.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih, 26. februarja. Beograd 7.02, Pariz 20.375, London 14.96, Newyork 307.5, Bruselj 72.10, Milan 26.14, Madrid 42.225. Amsterdam 298.70, Berlin 123.90, Dunaj 56.70, Praga 12.895, Varšava 58.325, Bukarešta 3.05.

Nemške špekulacije s Poljsko

Praga, 21. februarja. Glavno glasilo kljukastega križa »Völkischer Beobachter« je priobčilo 14. in 15. t. m. dva članka v katerih je v velikih obirih razjasnjen del onega programa, ki ga je Göring pri zadnjem svojem lovskem posetu v Varšavi predložil Poljakom kot skupno akcijo proti Rusiji. Razumljivo je, da se v Moskvi zelo zanimajo za to početje in so o njem tudi presenetljivo dobro poučeni. Po moskovskih zagotovilih je imel Göring namlogo, da pregovori maršala Pilsudskega k podpisu pogodbe o medsebojni pomoči med Poljsko in Japonsko. Nemški podkancelar je v Varšavi zagotavljal, da je Nemčija že podpisala z Japonsko sličen dogovor, njegovo veljavnost pa je vezala na pogoj, da tudi Poljaki pristanejo na vojno zvezo z obojestranskim carstvom.

Göringova spletkarja pa ni rodila popolnega uspeha, kajti poljski vladi je znano, da Nemčija z Japonsko nima drugega dogovora, nego da ji v času vojne zoper Rusijo dobavlja orožje in municijo. Za kaj takega pa ni treba posebne pogodbe, kakor je znano dovolj iz svetovne vojne. V zvezi s tem je Göring predložil maršalu tudi podrobne načrte, izdelane od nemškega generalnega štaba, načrte za izvedbo pohoda poljskih vojsk v Ukrajino, na Slovaško in v Podkarpatsko Rusijo. Zagotavljal je Pilsudskemu, da bo Nemčija sama takoj udarila, brž ko bodo poljske čete prekoračile meje na jugu in jugovzhodu. Zapadna Evropa pa pri tem ne bo imela nikakih pomislekov, saj gre vendar razpored boljševikov, katerih obstoj je stalna pretnja evropskemu gospodarskemu in socialnemu redu.

V Moskvi so prepričani, da hoče Nemčija s sličnim podpiranjem privedi Poljsko v pogubo. Res je sicer, da je moral Adolf Hitler pristati na vse načrte, ki jih je izdelala nemška rajhsver in da mu je pokolji Hindenburg samo s tem pogojem izročil predsedstvo vlade. Znano pa je tudi, da novi kancelar ni imel velikih pomislekov proti temu, saj je Rosenbergova teza o poslanstvu Nemčije na vzhodu temelj hitlerjevske zunanje politične ekspanzije. Vendar pa pravi načrt nemškega generalnega štaba ni tako naiven, da bi gibal nepopolno pripravljene Nemce proti sovjetskemu kolosu, o katerem so v Berlinu prepričani, da ne stoji na ilovnatih nogah. Sodba nemških vojaških strokovnjakov o sovjetski vojski je odločno pozitivna. Po referatu pomočnika vojnega komisarja Tuhačevskega je zahteval Hitler od svojega generalnega štaba podrobno oceno sovjetske vojske. V tem poročilu pravijo nemški vojaški strokovnjaki, da je ruska obramba na višku ne samo na Daljnem vzhodu, marveč tudi na zapadni meji. Nekoliko pasusov te ocene je pretekli dne objavil uradni list nemške brambne in že iz teh za objavo primernih podatkov se da sklepati na mnenje, ki ga imajo Nemci o ruski udarni sili.

Proti tej vojski, o kateri sami pravijo, da je na višku situacije, skušajo Nemci naščuvati Poljake, obetajoč jim takojšnjo vojaško pomoč. V Berlinu računajo, da bo poljska vojska v najkrajšem času uničena, ako se spoprime s sovjetsko močjo, tedaj pa bi

napostil čas za Nemčijo. Koridor, Gdansk, Slezija in Klajpeda bi bili prva etapa, naslednja pa Litva, Latvija in Estonika, kakor velevala Rosenbergov katekizem. Ko bi sovjetske sile zasedle Varšavo, bi se Nemci ročno odrekli zveze s Poljaki in apelirali na ostalo Evropo. Mednarodna konferenca bi začela poslovati in Nemci so globoko uverjeni, da bi jim prisodila zasedene kraje. Kakor vidimo, je ta načrt zelo dober za Nemce in v Moskvi ga tako dobro poznajo, da ga sporočajo javnosti prav razločno in neprikrito.

Uvodoma omenjena članka vodilnega glasila sodobne Nemčije se skušata močno prikupiti Poljakom. »Varšava«, pravi prvi članek, »je postala odločujoč činitelj na vzhodu Evrope. Poljska ima naravnost zgodovinsko poslanstvo, da izkoristi slabi strateški položaj Rusije. Ustanovila bo ob Visli novo središče, odkoder bo gospodovala vsem evropskemu vzhodu.« V drugem članku pa pravi med vrsticami, da bi »Poljska sama ne bila dovolj močna za to nalogo, kolikor poznano nje vojsko in njeno tehnično oborožitev«, zato je navezana na pomoč Nemčije. Ta pomoč pa se ji obeta zelo nejasno in brezobvezno.

Zanimivo je vsekakor, da je Göring operiral v Varšavi tudi s trditvijo, da se pogaja na pobudo Anglije. Politiki, ki so bili zadnje čase v Berlinu in ki jih je sprejel Hitler, so izrazili baje prav določno to angleško namero; kakor pa je znano, sta dva politika lorda Lothiou in Rothermera. V resnici pa lord Lothiou ni mel druge uradne naloge, nego da opazuje in poizveduje, kar je tudi vestno in z uspehom izpolnil. Sprejel je bil pri Hitlerju in izvedel od njega mnogo zanimivih in važnih podrobnosti glede nemške vzhodne politike. Kar pa se tiče Rothermera, je ta zelo oddaljen od uradnih krogov in vodi politiko čisto za svoj zasebni račun. Cisto lahko da je posredoval v Berlinu v korist Madžarske za primer, da bi se v bodočnosti uresničil nemško-poljski napad na Češkoslovaško, pri katerem bi Budimpešta prav rada sodelovala.

Kakor vse kaže, so Poljaki precej globoko zabredli v nemške mreže, dati znani germanofilski profesor Studnicki v svojih novih političnih spisih zatrjuje, da Poljaki nikakor nimajo namena boriti se proti Rusiji. Moskovski vojaškim strokovnjakom pa se zdi izključeno, da bi se Nemci pripravljali proti Rusiji. Njihove priprave so sicer zelo resne, vendar njih obseg kaže na manjšo in kratkotrajnejšo vojno. Nemška politika je otipljiva: Napraviti spor med Rusijo in Poljsko ter potem v kalnem ribarju računajoč s popolnim porazom Poljske. Poljska pa ima vendar še vedno možnost pristopiti k vzhodnemu paktu in se tako uvrstiti med ljubitelje mira. Ima tedaj še možnost, da se reši nemške zanke. Izbrati pa ima samo v dveh smereh: vzhodni pakt ali izguba lastne državne samostojnosti. Če se Poljaki pazno okoli sebe, bodo spoznali, da je med njihovimi sosedi samo eden, ki jim streže po življenju: Nemec. Tako je bilo v preteklosti in tako bo tudi ostalo.

Novi vojaški transporti iz Italije v Afriko

Vsak dan odhajajo novi transporti, zbirajo pa se še novi oddelki

Rim, 26. februarja. k. Iz Napulja in Messine odhajajo vedno več vojaštva in specializiranih oddelkov v obe vzhodnoafriški koloniji, Somalijo in Eritrejo. Zlasti v Napulju je postalo vkrcavanje vojakov tako vsakdanje, da so malone že popolnoma izostale navdušene manifestacije, ki jih je ob odhodu prvih miličinskih in vojaških transportov organizirala fašistična stranka. Tako se je izvršilo vkrcavanje posameznih oddelkov 29. florentinske divizije na 21.000-tonski parnik »Conte Biancamano« brez špalirjev fašistične mladine.

Parnik bi bil moral te dni odpluti p. av za prav v Indijo, a ga je vlada v zadnjem hipu rezervirala za vojaške transporte. Že v noči od sobote na nedeljo je parnik odplul proti Messini, kjer je včeraj prevzel še dva bataljona 19. messinske divizije, ki nista našla prostora na »Vulcanijit«. Tako je danes zvečer odplul v Somalijo zopet 1900 mož vojaštva, nekaj 100 specializiranih delavcev, 101 telefonist in 73 oficirjev ter okrog 3000 ton orožja, streliva, tankov, avtomobilov in drugega vojnega materiala. V Somalijo se je odpravil s svojim štabom tudi poveljnik messinske divizije general Pavone, ki velja poleg vrhovnega poveljnika italijanske vojske v vzhodni Afriki generala Graziana za najboljšega poznavalca ljudi in terena v Afriki, ker je dosegel že nekaj vojaških uspehov v bojih z domačini v Libiji.

Med tem je prispel v Napulj tudi parnik »Nazario Sauro«, ki je iz Genove pripeljal 1300 mož specialnih oddelkov, ki bodo v Eritreji gradili vojaške ceste, postojanke, napeljavali vodovode ter telefonske in brzojavne zveze. V Napulju se je vkrcalo še 400 drugih delavcev iz južne Italije. Navedeni so tudi mnogo gradbenega materiala, zlasti lesa in instalacijskih potrebščin. Parnik bo jutri odplul.

Tudi iz Palerma je v noči od sobote na nedeljo odpotoval v vzhodnoafriške kolonije večji tehnični oddelke, ki se bo v Messini pridružil enemu izmed nadaljnjih transportov.

Napulj, 26. februarja. Č. V bližnjih dneh odpotujejo nadaljnji kontingenti specializiranih delavcev s prekoceanskima parnikoma »Leonardo da Vinci« in »Arabia«. Oba parnika bosta prepeljala v Somalijo tudi večje količine orožja, streliva in zlasti tankov in letal.

Catania, 26. februarja. AA. Državni podtajnik za vojsko general Baistrocchi je pregledal rezerviste, ki se zbirajo v Kataniji. Čete bodo že prihodnje dni vkrcali za vzhodno Afriko.

Vremenska napoved

Dunajski opoldanski vremenska napoved za sredo: Brez bistvenih izprememb.

Georgij Šilin:

Počasna smrt

Roman.

2.

DVOR BOLNIH.

Ob osmih zjutraj se je pričel v ambulatoriju sprejem bolnikov. Bolniki so prihajali s svojega dvora in se veselili solnčnega jutra po nevihti prav tako, kakor stanovanci sedmih belih hiš.

Dvor bolnih je bil spodaj. Med obema dvoroma je bilo štirideset sežnjev praznega prostora in majhen lipov drevo-red.

Težko je reči, kakšen namen je imel ta lipov drevo-red. Ali naj bi napravil dvor bolnih govornim manj dostopen, ali naj bi skrnil pred njimi bolest in žalost prebivalcev dvora bolnih ali pa je bil zasajen kot nekakšna obramba proti prenosom bakterij.

Naj bo že kakorkoli, dvora nista bila ločena med seboj niti z drevo-redom, niti s praznim prostorom, temveč z gobavostjo.*)

*) Zgodovina ne samo da ne pomni, kdaj je potegnila ta bolezen pregrado med ljudmi, zgodovina niti ne ve, kako in kdaj se je začela gobavost sama.

Ze leta 484. pred Kristusom so bili z gobavostjo okuženi prebivalci Perzije, kakor izpričuje Herodot, v istem položaju, kakor bližnji. Gobavce so proglašali za umrle. Nad njimi so opravljali pogrebne obrede, potem so jih oblačili v posebne obleke, da jih ne bi razširili v okolico, in jih pograbili iz vrst živih. Odrinjeno jim je bilo zavetišče v oddaljenih in neobitljivih krajih, kjer so čisto umirali od lakote. Njihova trupla so ležala nepokopana. V vseh državah se je zakon tresel od groze pred gobavostjo. Leta 1458. je francoski parlament sklenil, da naj se kaznuje zdrava žena, ki bi živela z gobavim možem, tako da se postavi na sramotni oder, potem pa izžene iz človeške družbe. Koran pa določa, da mora vsak pravoverni, ki sreča gobavca »bežati pred njim kakor pred divjo zverjo«.

V Irkutsku vodijo še zdaj gobavce k močvirjem in jih prepuščajo tam njihovi usodi. Noben prebivalec Irkutsk si ne zgradi hiše tam, kjer je živel gobavec.

Prve leproserije (naselbina gobavcev) so nastale na pobudo reda sv. Lazarja, ki so ga ustanovili križarji v Jeruzalemu l. 1184. Ta red je vzel gobavce pod svojo zaščito. Od tistega časa se oznanja usmiljenje do ljudi, ki jih je napadla »črna bolezen«. Zdal jih ne sežigajo več na grmadah, kakor jih je sežigal Atila, ne izganjajo jih v puste kraje in ni jim več treba živeti v razmerah, v katerih jim je pretela neizogibna smrt od lakote. Zdal jim nudijo zavetišče in pomoč. Leta 1329. je bila v Parizu ustanovljena leproserija za bolne dvorne dame. V Angliji in na Norveškem so začeli ustanavljati zavetišča tudi za »pludstvo« in že okrog leta 1500 je bilo v Evropi nad 19.000 naselbin gobavcev. Toda vse te leproserije so bile bolj jetnišnice, nego bolnice.

Na dvoru bolnih je bilo osemnajst poslopij. V enem sta bila kuhinja in pralnica, v drugem klub. V ostalih so stanovali govavi — moški, ženske, otroci... Bilo jih je osemindemdeset. Živel so ločeno od sveta, prizadevajč si v miru svojih skromnih bivaščih skriti pred vsemi svojo bolest in svoje gorje, enako pa tudi svojo neprestano gladojočo bolezen. Oživljenje je nastalo redkokdaj, navadno samo takrat, kadar so se pojavili na dvoru novi bolniki.

Niti vest o vojni ni zbudila med gobavci nobenega razburjenja. Kaj naj bi pa tudi imela vonja skupnega z njimi ali oni z vojno? Kakšne izpremembe naj bi prinesla v njihovo življenje?

Samo dva gobavca je vest o vojni vznemirila: Anuško, čije sin je služil vojakih in ji že pol leta ni pisal, in pa starčka Tatoškina. Anuška je bila prepričana, da bo njen Jašenka padel, Tatoškin bi jo bil pa rad mahnil »nad Germance« kot prostovoljec in pokazal mladim vojakom, kako se je treba boriti. Leta 1914. mu je šlo že na devetdeseto leto. Bil je tudi na zunaj zelo star. Komaj se je držal na nogah. Smejali so se mu, starček se je pa jezil.

Razen teh dveh ni vojna nikogar zanimala.

Nekaj drugega je bilo okrevanje. Upanje na okrevanje je bilo v srcu vsakega gobavca. In čudno, pri nekaterih je bilo tako neizmerno veliko, da ga nobena še tako brezupna resničnost ni mogla omajati. Vsak bolnik se je smatral ob vstopu na tla dvora gobavcev samo za začasnega gosta. Minilo bo nekaj časa, pa odide zdrav, očiščen, nihče se ne bo drznil zadrževati ga.

Noben gobavec pa ni nikoli pravil drugemu o svojih nadah. Le-te je obdržal vsak zase.

Živel so v upanju, verovali so v okrevanje...

Tako so minevali dnevi, meseci in leta. V teh letih so pa gobavci gradili svoje življenje. Skušali so posnemati zdrave ljudi v jedi, v domači opremi, obleki in delu. Bili so med njimi dobri obrtniki, čevljarji, krojači, mizarji. Vsi so si prizadevali delati v leproseriji prav tako, kakor »tam«. Skušali so opravljati svoje delo kakor se spodobi, »po vesti«.

Nekateri so ležali. Bolezen jim je bila izpila moči, zdravje, možnost delati, pustila jim je pa bila en zaklad, edini — upanje. Vstajali so redko, ležali so molče, nikomur niso tožili, da jih skele rane in da so zapuščeni.

Teh petsto let, odkar nas loči od srednjega veka, ni sicer »premenilo oblike bolezn, ni še našlo sredstva za njeno zatiranje, pač je pa napravilo iz leproserije ne samo zdravstvene ustanove, temveč tudi kraje, kjer morejo bolni po besedah nekega učenjaka najti »uteho in olajšanje od skeletnih ran«. Grmad ni več. Ni več pogrebni obredi, ne sramotnih odrov, ne posebnih oblek. Ostala je samo še delitev: dvor bolnih in bolnih.

Tistega dne, ko je prihrumela nad stepo nevihta, je delal doktor Turkejev posebno vneto. Ves je žarel. Pred seboj je imel pot v mesto, zato je pa bil tako dobre volje. Šalil se je z bolniki, kramljal je z njimi in bolniki so se mu smehljali. Imeli so ga radi, zlasti kadar je bil tak, kakor tistega dne. Hotel jih je opozoriti, da jim bo rad preskrbel v mestu, kar si žele, pa je prišel s tem prepozno. Izkazalo se je, da je bila Lidija Petrova opravila to na dvoru gobavcev že zgodaj zjutraj.

— No, seveda, — je godrnjal, — jaz moram vedno priti povsod prepozno. Kako neki bi se mogel puliti za prvenstvo z mladimi. Oh, ta mladina! Ta pa zna, ta!

Gobavci so poslušali njegovo modrovanje in čutili, da bi je v tem človeku toplo, iskreno človeško srce.

Nikolaj Vasiljevič, — tebi je pa odleglo. Glej no, glej, kakšen fant si zdaj. Samo leči se, počteno se leči, ne bodi len, prijatelj, in jamčim ti, da se bomo morali posloviti od tebe. Kaj nas boš res zapustil? Ali ti ne bo žal? Kaj pa ti, Anisja, zakaj se držiš tako kisló? Kaj si se najedla zjutraj kislega zelja? To ni dobro! Ali pa se ti je sanjalo o svatbi. Nikar ne verjemi sanjam, dušica, to je neumnost. Potrpi malo, saj te bomo kmalu omožili s Trofimom. To ti je fant od fare, pameten, prevdaren. Rad se sicer ozira za ženskami, toda ti mu stopi na prste. Saj jo vzameš, kajne Trofim? Veš kaj, Anisja, jaz te pridem snubit v Trofimovem imenu. Kaj se pa sučeš? Pridem, boš videla, da pridem. Nastenka, kaj pa ti neprestano objokuješ razuzdanega moža? Saj ni vreden tvojih solz. Oženi se z drugim in konec je, kakor če odrežeš skorjo s kruha. Toda počakaj malo, izlečimo te in omožimo s fantom od fare. Le poglej Motjo, kako je vesela, kako rdeča lica ima, kakor da prihaja baš iz kopeli ali od ljubega. Čuj, Motja, v koga si se pa zaljubila? No? Eh, če bi mogel jaz tako le odložiti petnajst let, pa bi se začel ozirati po tebi...

Med takim kramljanjem je zdravnik pregledoval bolnike. In če bi bil v tem trenutku pogledal sem tuj človek, bi ne mogel verjeti, da pregleduje zdravnik ljudi, ki se jih zdravi izogibljejo kakor divjih zverí.

Dobro voljo Sergeja Pavloviča je pa nenadoma pokvaril skoraj neverjeten dogodek.

Med pregledom je naenkrat stopil k njemu Protasov, eden izmed prebivalcev dvora gobavcev. Pogledal ga je tako, kakor da bi se napil namestu vode sublimata in komaj je spravljal iz sebe:

— Sergej Pavlovič, nesreča... Še tega je bilo treba! In povejte mi, prosim vas...

Doktor Turkejev je obmolknil in se ozrl na Protasova skozi očala.

— Kaj pa je?

— Stroganov — — tam v svoji sobici...

„Normandie“ in „Queen Mary“

V ladjedelnici St. Nazaire, kjer grade največji potniški parnik sveta »Normandie« (83.000 t), je še vedno živahno, vendar se gradnja parnika že bliža svojemu koncu. Dne 20. aprila bo prekoceanski velikan odplul v Le Havre, kjer bo sprejel goste na krov. Pristanisče v Le Havru in v St. Nazaire bosta ta dan slovesno okrašeni. Za prvo prekoceansko vožnjo tega velikana vlada seveda po vsem svetu »ogromno zanimanje«.

Tudi gradnja drugega pomorskega velikana »Queen Mary« naglo napreduje. Glede tehnične opreme bo ta parnik posebno na višku. Dopisnik »Daily Telegrapha« poroča o senzacionalnih poskusih, ki so jih te dni napravili na parniku, zlasti glede varnosti proti ognju. V kabino so postavili 20 galon bencina in ga zažgali. Bencin je seveda gorel z velikim plamenom in razvijal silno vročino, ko pa je ogenj polizal sleherno kapljico, so se vsi navzoči lahko prepričali, da so ostale stene kabine nedotaknjene. Ogenj torej »Queen Mary« ne bo mogel do živega. Pravkar so vzdali zadnji kotel, celo mesec prej nego je bilo določeno po programu. Sedaj bodo instalirali stroje.

Smrt pri smučanju

Na Schneebergu pri Dunaju so te dni našli mrtvega smučarja, ki se je ločil od družbe in se nato v viharju izgubil ter v snegu zmrznil. Ugotovili so pretrajljivo dejstvo, da se je nesrečnež v strahu, da ne zmrzne in ne umre počasne smrti, prej šestkrat sunil z nožem v srce.

Nedavno se je v Beksidihi ponesrečila večja družba smučarjev. Dva smučarja in dve smučarki so napravili izlet na 1700 m visoko Babjo goro ter zašli v vihar. Izgubili so orientacijo ter tavalili več ur po hribu, ne da bi našli kočó. Do smrti izmučeni so obležali in zmrznili. Tri dni pozneje je našla vojaška patrolja dva smučarja, ki sta ležala komaj pet minut od kočó, dočim ostalih dveh še niso našli.

20.000 rastlin iz Tibeta

V Tibetu se je mudila dalje časa ekspedicija švedskega botanika dr. Harry Smitha, kjer je proučevala klimo, zlasti pa rastlinstvo. Te dni se je ekspedicija vrnila z znanstvenega potovanja in prinesla s seboj okrog 20.000 raznih rastlin, med katerimi je zlasti več vrst tibetanskega ječmena, ki je zelo odporen proti slani in nočnemu mrazu. Te vrste ječmena bodo skušali nasajati na severni Norveški, kajti ugotovili so, da uspeva v Tibetu tudi v višini 3000 m. Rastlina je neverjetno odporna proti mrazu, poleg tega pa celo

bolj okusna kot naše vrste. Če bo ta vrsta ječmena odgovarjala postavljenim zahtevam, bo ogromnega pomena za poljedelstvo Islandske, Kanade in severne Sibirijske. Dr. Smith je prinesel s seboj tudi vrsto marelic, za katere upa, da bodo uspevale na južnem švedskem.

Ekspedicija, ki je preiskala gorovja zapadno Kangtinga, je tu odkrila pravi raj za botanike. Gozd preneha šele v višini 4300 m, pobočja pa pokriva ogromna množina cvetk vseh barv in velikosti. Dr. Smith je prinesel s seboj na stotine vrst planik. Podrobna proučevanja vseh teh rastlin bodo trajala najmanj 5 let.

Dvoboj je odklonil

Pariz ima zopet majhno senzacijo. Nedavno sta se bila sprla sin francoskega senatorja Henry de Jouvenel, Betrand de Jouvenel in filmski avtor Duvivier. Jouvenel je zaradi tega pozval Duviviera na dvoboj. Včeraj pa so se oglasili pri njem zastopniki avtorja, naglašajoč, da odklanja dvoboj, ki ga smatra za zastarelo način poravnave tega spora. Glede na to je Jouvenel izjavil zastopniku nekega lista, da iskreno obžaluje ta figurski korak Duviviera, ki se boji z njim križati sabljo. Zdi se mu, da Duvivier nima zadosti tradicije in da si ni na jasnem, kaj pomeni odklonitev poziva k dvoboju. Povedal je tudi, da bo ob prvi priliki nasprotnika javno oklofotal, da mu na ta način dokaže, kako malo ga cení, če se sploh more Duviviera ceniti.

Vse za denar!

Razprava proti Brunu Hauptmannu je sicer končana, toda iznajdljivi Američani znajo še vedno držati množice v napetosti. Neki prebrisan lastnik varietete je prišel na originalno misel, kako kovati iz afere kapital. Ponudil je namreč porotnikom, ki so sodili Hauptmanna, po 30 dolarjev za vsakega moža, če bi »gostovali« po raznih ameriških mestih. Listi poročajo, da so porotniki ponudbo sprejeli in da so že napravili več takih »gostovanj«. Njihova vloga sicer ni težka. Pojaviti se morajo samo na odru, zastor se dvigne, vsak mora na pozornico in menažer izpregovoriti nekaj primernih besed. Porotniki se nato skupno priklonijo in zastor pade. Nekemu novinarju je eden izmed porotnikov izjavil: »Saj se vendar vedemo, kakor se spodobí za porotnike Hauptmannovega procesa. Ne govorimo o naših posvetovanjih, mi se samo priklonimo. Kaj pa je na tem, saj so časi res težki...«

Berite Langerjevo povest „PES II. ČETE“. Dobite jo v Tiskovni zadrugi in vsaki drugi knjigarni.

T

Rektor univerze kralja Aleksandra I. in dekan tehniške fakultete sporočata tužno vest, da je dne 24. t. m. umrl gospod

ing.

Dimitrij V. Frost

redni univ. profesor, predstojnik instituta za rudarska merjenja in geofizična raziskavanja

Uglednemu in velezaslužnemu članu profesorskega kolegija ohrani univerza trajen in časten spomin.

Pogreb bo v sredo 27. t. m. ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče pri Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 25. februarja 1935.

MALI OGLASI

V vseh malih oglasih velja oeseda 50 para, davek Din 2.— Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.—, davek Din 2.— Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu, lahko tudi v zamkah. — Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba orložititi znakmo — Popustov za male oglase ne priznamo

PRODAKI

Beseda 50 par, davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

PRILIKA!

Gramofon znamke His Master's v kovčku, skoro popolnoma nov in 30 izvrstnih plošč naprodaj. Prilika za tistega, ki si name-rava nabaviti nov gramofon. — Naslov pove uprava »Slov. Narodac«.

SENO

okrog 30.000 kg naprodaj. — Ponudbe: Zapuščina Troha, Babinopolje 9 pri Rakeku.

ENODRUŽINSKA HIŠA

ugodno naprodaj. — Vprašati: Maribor-Tezno, Maistrova cesta št. 1.

RAZNO

Beseda 50 par, davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

Tvrška

A. & E. SKABERNE
Ljubljana — javlja, da jemlje do preklica v račun zopet HRANILNE KNJIZICE prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljubljanske kreditne banke, Ljudske in Kmetijske posojilnice.

VELIKO IZBIRO SPALNIO
in kuhinji po jako nizki ceni dobite pri Gospodarski zadrugi mizarskih mojstrov, Vegova ulica št. 6. 19/L

Prima športne suknjičé
à Din 98.—, pumparice, modne hlače itd. — kupite zelo ugodno pri

PRESKERJU,
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

KAVARNA STRITAR
vsak večer koncert.

SLUZBE

Beseda 50 par, davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

TORBARSKEGA
POMOČNIKA

in vajenca, prvovrstno moč za damske torbice — sprejem. — šipic, usnjena galanterija, Kranj. 811